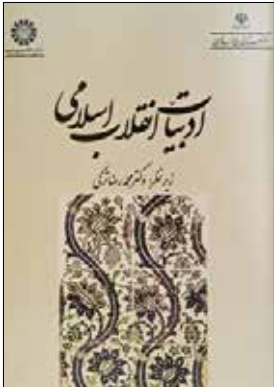

نگاهی به برخی رمان‌هایی که به انقلاب و دلایل وقوع آن پرداخته‌اند

روایت‌هایی از تاریخ یک ملت

گروه فرهنگی/ این روزها، همزمان با ایام دهه‌فجر و یادآوری تقویم ملی برای روزگاری که تاپیروزای انقلاب اسلامی در کشورمان طی شده، فرصت خوبی برای مطالعه کتاب‌هایی است که در رابطه با این برهه تاریخی سرنوشت‌ساز روانه کتابفروشی‌ها شده‌اند. در گزارش پیش‌رو مروری کوتاه به برخی آثار منتشرشده در حوزه ادبیات انقلاب خواهیم داشت.

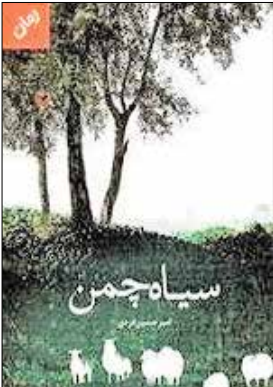
■ **«سیاه‌چمن» نخستین رمان انقلابی کشورمان**
در میان نویسندگان معاصر کشورمان، برخی به طور تخصصی فعالیت در حیطه ادبیات انقلاب را انتخاب کرده‌اند. در این بین می‌توان به زنده‌یاد امیرحسین فردی اشاره کرد، نویسنده‌ای که در نه تنها در عرصه ادبیات داستانی، بلکه در ارتباط با حوزه رسانه هم از جمله افراد اثرگذار به شمار می‌آید؛ آنچنان‌که بخشی از دوران درخشان انتشار «کیهان بچه‌ها» به سال‌هایی بازمی‌گردد که وی مدیرمسئولی آن را برعهده داشته است. شاید جالب باشد بدانید یکی از کتاب‌های زنده‌یاد فردی را نخستین اثری می‌دانند که درباره نقش انقلاب اسلامی بر زندگی ساکنان نقاط محروم کشورمان نوشته شده است. «سیاه‌چمن» عنوان این رمان است، روایتی درباره روستاییانی که جانشان از ظلم خان‌ها و ارباب‌های ستمگر به ستوم آمده بود، نام کتاب برآمده از نام جغرافیایی مورد نظر نویسنده است؛ «سیاه‌چمن» روستایی است که ساکنانش برای نجات از ستمگران دست به همراهی با جریان

«فیلمن‌ها» بخشی از زندگی کاری و حرفه‌ای «استیون اسپیلبرگ» را به تصویر کشیده است
کم‌فروش اما خوش‌شانس در جلب نظر منتقدان
وصال روحانی/ در مراسم اهدای جوایز گلدن گلوب ۲۰۲۳ که بعد از اسکار دومین جایزه‌بزرگ سینمای جهان محسوب می‌شود و در اواخر دی ماه برگزار شد، «فیلمن‌ها» (یا «خانواده فیلمن») که جدیدترین ساخته «استیون اسپیلبرگ» است از مجموع پنج کاندیدایی‌اش برنده دوجایزه شد. این دو جایزه مهم، مربوطبه بهترین فیلم درماتیک سال و بهترین کارگردانی می‌شد که هر دو آنها به اسپیلبرگ تعلق گرفت.

اسپیلبرگ در این فیلم، سال‌های نخست حضورش در عرصه کارگردانی را به تصویر کشیده، ولی برای این که همه نشانه‌های خفشی به صراحت حاکی از توصیف‌های شخصی و تصاویر دوران خردسالی و جوانی وی نباشد، از نام‌های مستعار استفاده کرده و به گونه‌ای رفتار کرده که به نظر برسد این می‌تواند وصف حال هر فیلمساز جوانی در ابتدای کشف سینما ورودش به هنر هفتم باشد.

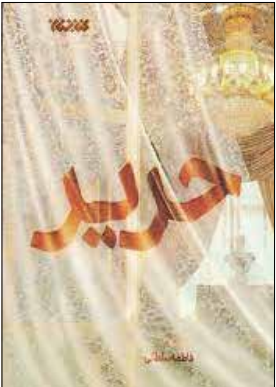
■ **فیلمی با حضور همکاران قدیمی «فیلمن‌ها»**
را شخصی‌ترین فیلم اسپیلبرگ می‌دانند چراکه به واقع شرحی بر زندگی خانوادگی این کارگردان مطرح است و نشان‌دهنده مراحل مختلفی از زندگی‌اش به شمار می‌آید، از جمله این‌که در ارتباط با خانواده‌اش چه کرده و از طرفی آنان چه چیزهایی را برای وی به ارمغان آورده‌ند. عوامل اصلی فیلم‌های اسپیلبرگ و همکاران سال‌های طولانی حضورش در عرصه سینما، در تهیه این فیلم هم شریک‌اند که از آن جمله به سائیر و اطفایشش را برآورد کند، «سمی فیلمن» نام دارد. ایفای نقش این شخصیت را «گابریل لیبیل» به عهده دارد. اسپیلبرگ برای ایفای دیگر نقش‌های اصلی فیلم خود از همکاری هنرمندانی نظیر «میشل ویلیامز» ، «پل دانو» و «است روکن» بهره گرفته که همگی حرفه‌ای و نام آشنا هستند.

گروه فرهنگی؛ برنامه جدید تالارهای نمایشی تئاتر شهر اعلام شد و بر این اساس ۶ اثر نمایشی جدید طی روزهای آینده در تالارهای قشقایی، سایه و کارگاه نمایش مجموعه، عشق‌روی مخاطبان قرار می‌گیرد. به گزارش «ایران»، «آلاء» عنوان نمایش جدید تالار قشقایی به نویسندگی و کارگردانی محمدکاظم تبار است که با بازی مرجان آقاوونی و صدای فرهاد قائمیان و محمدرضا آزادفرد روی صحنه می‌رود. در خلاصه داستان این نمایش آمده است: «چیزی تا سحر نمانده، لحظه‌وداع گانا اندوهگین نیست. هنگام‌های که شوق رسیدن در آن باشد. اکنون که جدایی بینمان جاری است، من به طلوع خورشید وصالمان ایمان دارم. به خنده‌های ممتد کنار هم. به دستاتی که دوباره هم‌قسم خواهند شد وعشق تبلور وجدوی‌مان می‌شود.»

که زنده‌یاد سعیدتشکری آن را با نگاهی به نکات مغفول و کمترشناخته شده انقلاب کشورمان به رشته تحریر درآورده و ناشر آن نیز کتاب‌نیستان است. تشکری این نوشته‌اش را تاریخ خصوصی ملت ایران در قالب داستان و رمان خوانده بود، هرچند همان‌گونه که منتقدان ادبی هم تأکید دارند این نوشته چیزی فراتر از گفته نویسنده‌اش محسوب می‌شود و چه بسا که بتوان آن را اثری در روایت بخش‌های مغفول و ناشناخته این برهه مهم از تاریخ کشورمان دانست، رمانی که در آن انقلاب ایران، برای نخستین بار از زاویه دید فعالان فرهنگی – هنری ونه سیاسی روایت می‌شود.

این رمان دو جلدی از زوایای مختلفی قابل بررسی والبته تأمل است. همچنین شاهد حضور و نقش آفرینی رهبر معظم انقلاب به‌عنوان یکی از شخصیت‌های این داستان، آن هم با نام واقعی‌شان هستیم وهم اینکه مخاطبان در خلال مطالعه «مفتون و فیروزه» می‌توانند بخشی از جریان‌های فکری– فرهنگی شهر مشهد و از طرفی اقدامات

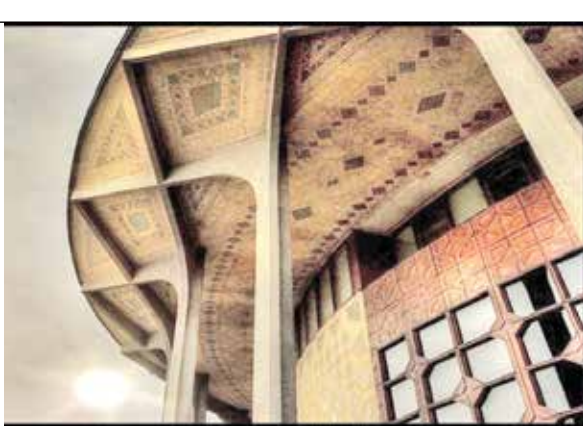
■ **کتابی علمی درباره مباحث عمده ادبیات‌انقلاب**

اگر در زمره‌هالی ادبیات و آنتهایی هستید که خواهان کار جدی یا از سویی کسب اطلاعات علمی در ارتباط با ادبیات انقلاب هستید محمدرضا ترکی نویسنده، شاعر و استاد دانشگاه کتابی با همین مضمون و در تشریح مباحث عمده ادبیات انقلاب اسلامی، در شاخه‌های مختلف آن نوشته است. محمدرضا ترکی تنها فرد اثرگذار در تحقیق وتدوین این اثر نبوده بلکه کتاب، با نظارت وی منتشر شده است. در این نوشته تلاش شده تا اثری به شیوه‌ای علمی و درخور متون آموزشی روانه بازار نشر شود و آن‌طور که پیش‌تر اعلام شده و در مقدمه کتاب هم آمده، «ادبیات انقلاب اسلامی» دستاورد پژوهش و همراهی تعدادی از استادان دانشگاه‌های مختلف کشور به شمار می‌آید که در آن هر یک به معرفی شاخه‌ای از ادبیات انقلاب اسلامی پرداخته‌اند.بر همین اساس «ادبیات انقلاب اسلامی» را یک منبع درسی قابل تأملی در حیطه این بخش از ادبیات دانست. البته نکاتی می‌اشاره شد نباید علاقه‌مندان را دچاران تصور کرد که تنها اهالی ادبیات و فعالان هستند. سلطانی حتی در به کار بردن اسامی هم متوسل به نام‌های مستعار نشده است. آنچنان‌که با مطالعه این رمان می‌توانید امیدوار باشید که در کنار بهره‌مندی از لذت مطالعه یک رمان عاشقانه، در جریان بخشی از اتفاقات تاریخی دوره رضاشاه هم قرار خواهید گرفت، اتفاقاتی که البته در رأس آنها می‌توان به ماجرای کشف حجاب زنان دربار و فساد اخلاقی برخی افراد نزدیک به شاه اشاره کرد. این کتاب کم‌حجم به کمک انتشارات کتابستان معرفت روانه کتابفروشی‌ها شده است.

زمینه دانست، چراکه هم در بستر ادبیات داستانی و هم به بیانی جذاب و استان‌های کشور بوده آشنا شوند. «مفتون و فیروزه» در عین اینکه سبکو سیاق نوشتاری‌اش کاملاً داستانی است اما به واقعیت‌های تاریخی وفادار مانده، آتقدر که شخصیت‌های پرشماری که در آن به ایفای نقش می‌پردازند همگی گرفته وهمین‌که در عین برخورداری از جذابیت‌های رمان، کتابی مبتنی بر وقایع تاریخی است. فاطمه سلطانی این کتاب را به‌دنبال مطالعات تاریخی بسیارنوشته، از نکات قابل توجه رمان «حریر» می‌توان به این اشاره کرد که غیر از دو شخصیت اصلی رمان که دختر و پسر جوان و روستایی هستند، مابقی کاراکترها همگی واقعی هستند. سلطانی حتی در به کار بردن اسامی هم متوسل به نام‌های مستعار نشده است. آنچنان‌که با مطالعه این رمان می‌توانید امیدوار باشید که در کنار بهره‌مندی از لذت مطالعه یک رمان عاشقانه، در جریان بخشی از اتفاقات تاریخی دوره رضاشاه هم قرار خواهید گرفت، اتفاقاتی که البته در رأس آنها می‌توان به ماجرای کشف حجاب زنان دربار و فساد اخلاقی برخی افراد نزدیک به شاه اشاره کرد. این کتاب کم‌حجم به کمک انتشارات کتابستان معرفت روانه کتابفروشی‌ها شده است.

■ **اثری داستانی امامبتنی برواقعیت بخشی**
از دلایل وقوع انقلاب اسلامی کشورمان را می‌توان در برخی تصمیم‌گیری‌هایی دانست که در دوران پهلوی نخست صورت می‌گیرد، اتفاقاتی که نقش مهمی در شکل‌گیری این حرکت مردم داشتند. از جمله می‌توان به کشف‌حجاب رضاخانی اشاره کرد. در این رابطه رمان‌ها و مجموعه داستان‌های بسیاری نوشته شده و در دسترس است. رمان «حریر» را شاید بتوان یکی از بهترین نمونه‌ها در این

مختلفی کرده که در ارتباط با اسکار که جوایز آن بیست‌ودوم اسفند ماه اعطا می‌شود، این ساخته سینمایی به احتمال بسیار موفقیت‌ها را از آن خود خواهد کرد و نه تنها کارگردانی اسپیلبرگ ، بلکه فیلمنامه‌نویسی و فیلمبرداری این اثر سینمایی و بازی‌های آن هم تحسین شده است. «استیو پوند» منتقد نشریه «The Wrap» نوشته احساس رویکردی که در این فیلم وجود دارد، نه تنها شخصی‌ترین فیلم اسپیلبرگ را پیش‌روی مخاطبان گذاشته بلکه کاری را روانه بازار کرده که می‌توان آن را از بهترین فیلم‌های این هنرمند در ۱۵ سال اخیر به حساب آورد . «پیت هامنو»، نویسنده سایت سینمایی «ددلاین» از نحوه بازی «گابریل لیبیل» و «میشل ویلیامز» با تحسین یاد کرده و نوشته که نقطه قوت اصلی فیلم ستیزه درونی‌ای است که در شخصیت نخست شکل می‌گیرد، آنچنان‌که از نمی‌داند عشق خود به سینما و فعالیت‌های حرفه‌ای‌اش را در اولویت قرار بدهد یا به رنج‌های خانوادگی‌اش بپردازد. «راس پونامی» از سایت «کولادیر» هم این گونه اظهارنظر کرده است: «اسپیلبرگ که قریب به ۵۵ سال با فیلم‌ها ابتکاری‌اش ما را شگفت‌زده کرده، سرانجام با ارائه «فیلمن‌ها» نشان داده که چه کسی بوده وشخصیت‌اش چگونه شکل گرفته و چطور به نقطه فعلی رسیده. این یک نکته جذاب و آگاهی‌بخش برای تمامی دوستداران هنر هفتم است.»

آمده است: «فهرمان به همراه اسبش تاریخ را درمی‌نورد، عاشق می‌شود و در این عاشقی اسبش را قربانی می‌کند. او معشوقه‌اش را هم از دست می‌دهد و در انتها در اوج تنهایی مسیری می‌یابد. این نمایش آمده است: «ماساقومی پسری راه روزنه‌ای است برای آینده‌ای روشن.» براساس این گزارش در کارگاه نمایش، تئاتر «هایگوی پارو یکن دست» به

نویسنندگی و کارگردانی ماندانا عبقری و بازی ماندانا عبقری، علیرضا دهقانی، محمدرضالطفی، زهرا مسیب‌نیاوندی، صدف صمدی و فاطمه سیف روی صحنه می‌رود. در خلاصه داستان این نمایش آمده است: «ماساقومی پسری است که در جریان جنگ جهانی با موج یک سونامی که در اثر انفجار بمب اتم

■ دوشنبه ۱۷ بهمن ۱۴۰۱

■ سال بیست و نهم

■ شماره ۸۱۲۲

نامگذاری کتابخانه‌ای در تهران به نام قادر طهماسبی

نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور با هدف تجلیل از قادر طهماسبی (فرید) شاعر آیینی و انقلابی کتابخانه‌ای در شهر تهران را به نام او نامگذاری کرد. شعر «سبک‌بالان خرامیندند و رفتند» از آثار

قادر طهماسبی است؛ این شعر که آن را از سروده‌های اثرگذار طهماسبی می‌دانند با صدای حاج صادق آهنگران برای بسیاری از مردم خاطره آفرین است، یکی از ۱۰ شعر مجموعه مثنوی «پری بهانه‌ها» است که در آن سروده‌هایی با مضامین عرفانی، عدالت‌محور، شهادت‌طلبانه، اجتماعی و... وجود دارد. در بخشی از متن لوح تقدیر دبیرکل نهاد که در این مراسم به قادر طهماسبی آمده: «نهادن نام گرامی شما روی یک کتابخانه عمومی در شهر تهران، برکنی است ماندگار و نماد تبدیل کتابخانه به پایگاه فرهنگی- اجتماعی. وظیفه خود می‌دانم از جناب‌عالی، که با قدم صدق و نیت صادق، پای در مسیر انجام رسالت انقلابی خود گذاشته‌اید و با آفرینش آثار جاندار و وزین، پاسداری از میراث فرهنگی انقلاب اسلامی را ووجه همت ولای خود کرده‌اید. همزمان با «هفدهمین دوره جشنواره بین‌المللی شعر فجر» شکر کنم.» **روابط عمومی**

معرفی نامزدهای گروه «تاریخ و جغرافیا» جایزه کتاب سال

دبیرخانه چهلمین دوره جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران نامزدهای گروه «تاریخ و جغرافیا» این جایزه را معرفی کرد.در گروه تاریخ و جغرافیا ۱۸ کتاب دبیرخانه‌های تاریخ و جغرافیا به مرحله دوم داوری چهلمین دوره جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران راه یافتند. «شاهنامه و پایان ساسانیان» نوشته زاگرس زیند، «تاریخ‌نگاری و تاریخ‌نگری در دنیای باستان: زندگی، زمانه و کارنامه هرودوت هالیکارناسوسی» به پژوهش و برگردان اسماعیل سنگاری، امیرحسین مقدس و عرفانه خسروی، «استعمار انگلیس و مسلمانان شبه‌قاره هند، نوشته منصور طر‌فقداری عناوین برخی از این کتاب‌ها است. گفتنی است که در موضوع تاریخ ۱۳ کتاب به‌عنوان نامزد معرفی شدند که عنوان آنها در سایت خانه کتاب و ادبیات ایران درج شده است. مراسم پایانی چهلمین دوره جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در بهمن‌ماه سال جاری برگزار می‌شود.**روابط عمومی**

برگزاری اختتامیه نمایشگاه «موج‌های خفته»

شهرام ناظری (موسیقیدان و خواننده) و سیدحسن شهرستانی (استاد ادبیات فارسی) در اختتامیه نمایشگاه «موج‌های خفته» حضور یافتند؛ اختتامیه‌ای که به یاد زلزله‌زدگان خوی شکل گرفت وبخشی از فروش به نفع آنان اختصاص یافت.نمایشگاه نقاشیخط‌های طاهره‌الله دایان از ۲۳ دی ماه همزمان با ولادت حضرت فاطمه الزهرا(س)، روز زن در گالری ترانه

باران، گالری تخصصی خط، خوشنویسی و هنرهای ایرانی اسلامی آغاز به کار کرده بود. در روز افتتاحیه نیز حسام‌الدین سراج، دیگر خواننده ایرانی از این آثار دیدن کرده بود. اشعار زنده‌یاد مهدی اخوان ثالث نیز دیگر حلقه وصل این نمایشگاه بود.**ایسنا**

بازنشر «تاریخ اروپای مدرن»

انتشارات علمی و فرهنگی چاپ سوم کتاب «تاریخ اروپای مدرن» با ویرایش «تی. سی. دبلیو بلنینگ» و ترجمه ابrahیم عاامل حرجابی را منتشر کرد.کتاب یازده فصل دارد و هر فصل به قلم یکی از فیلسوفان و مورخان برجسته تاریخ اروپاست. یکی از فصل‌ها را نیز ویراستار کتاب نوشته است. محتوای کلی کتاب که انتشارات آکسفورد آن را منتشر کرده، نگاهی است به تاریخ اروپا از انقلاب کبیر فرانسه تا اواخر قرن بیستم. بنابراین گفته بلنینگ کتاب روایتی است از چگونگی تعریف رابطه تازه اروپا و جهان.نقطه شروع کتاب انتهای قرن هجدهم اروپاست؛ زیرا آن هنگام بود که انقلاب فرانسه رخ داد، صنعتی شدن بریتانیا با چشم غیرمسلح قابل رؤیت شد، جنگ‌های انقلاب فرانسه و نابولون سرتاسر اروپا را دستخوش تغییر کردند، تشکیل جامعه طبقاتی به‌جای جامعه سلسله‌مراتبی وارد مرحله جدید وتعین‌کننده شد و در آخر اینکه انقلاب بزرگ رمانیک در فرهنگ اروپا آغاز شد.**ایسنا**

توقف فیلمبرداری سریال «تمام امریکایی» به‌دلیل تیراندازی

سریال درام «تمام امریکایی» که قرار بود دیروز در دو مکان مختلف در مرکز شهر لس‌آنجلس فیلمبرداری شود، به‌دلیل تیراندازی در محله‌ای نزدیک یکی از این لوکیشن‌ها، کار خود را متوقف کرد تا به کسی آسیب احتمالی نرسد.منابع نزدیک به این پروژه گفته‌اند اعضای سازنده پس از این حادثه در محل احساس امنیت نمی‌کردند و به همین دلیل استودیو برادران وارنر همه کارهای آن لوکیشن را در روز جمعه و شنبه متوقف کرد. این حادثه روز جمعه ساعت ۹ در خیابان ورمونت لس‌آنجلس رخ داد و در حالی که یک مرد ۴۸ ساله در خیابان در حال قدم زدن بود، مظنون که مردی ۳۴ ساله بود از پشت به وی نزدیک شد و پس از درگیری به وی شلیک کرد و متواری شد. در حالی که او همچنان دستگیر شده، قربانی به بیمارستان محلی منتقل شد. در این سریال دنیل ازرا در نقش اسپنسر جیمز یک فوتبالیست جوان بازی می‌کند که استخدام شده تا بازی‌های دبیرستانی را به سطح بالا برساند. سریال «تمام امریکایی» برای فصل ششم هم تمدید شده وپخش فصل پنجم این درام ورزشی از ۲۳ ژانویه شروع شد.**مهرو**